



คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘ / ๒๕๕๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมป่าไม้ เกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดทางละเมิด

ผู้อุทธรณ์ : ██████████
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กรมป่าไม้

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ██████████ ผู้อุทธรณ์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง
นักวิทยาศาสตร์ ๘ ว สังกัดกรมป่าไม้ ถูกตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ กรณีทุจริตการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และกรมป่าไม้ได้ร้องทุกข์
ต่อพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ต่อมา
กรมป่าไม้ได้มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าว ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือ ลง
วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึง
อธิบดีกรมป่าไม้ ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบ
ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พร้อมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการ
สอบสวนพยานหลักฐานทั้งหมด เพื่อนำไปชี้แจงประกอบสำนวนการพิจารณาในชั้นพนักงาน
อัยการและชั้นศาลต่อไป

กรมป่าไม้มีหนังสือลับ ที่ ทส ๑๖๑๐.๓/๕๑๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ปฏิเสธ
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นความเห็นหรือ
คำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่ง
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้
เปิดเผยได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ
และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ซึ่งกรมป่าไม้เห็นว่า กรณีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง
ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน กรมป่าไม้ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการ
ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาในชั้นพนักงานอัยการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘ /๒๕๕๓

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ เพื่ออุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาคำอุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนกรมป่าไม้ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปได้ว่า กรมป่าไม้ได้รับแจ้งจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ฉบับที่ ตผ ๐๐๑๘/๗๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๙ ว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันในโครงการวิจัยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อพัฒนาการใช้ประโยชน์จากศัตรูทำลายไม้ โครงการวิจัยการศึกษาและทดสอบประสิทธิภาพของสารสกัดธรรมชาติเพื่อใช้ในการป้องกันกำจัดปลวกและโครงการวิจัยความหลากหลายของปลวกในประเทศไทยของกรมป่าไม้ ซึ่งผู้อุทธรณ์ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ ๘ ว ได้ขออนุมัติและได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการพร้อมให้จ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน เพื่อช่วยปฏิบัติงานที่จังหวัดต่าง ๆ ตามโครงการฯ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๖

ผู้อุทธรณ์ได้ยืมเงินราชการและมีการส่งใช้เป็นใบสำคัญหักล้างเงินยืมค่าจ้างชั่วคราวรายวัน ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๖๘๐ บาท และส่งหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันอีก ๑๒ ครั้ง เป็นเงิน ๙๕,๙๔๒ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐๖,๖๒๒ บาท แต่จากการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบสืบสวนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพบว่า จากการสอบถ้อยคำลูกจ้างชั่วคราวจำนวน ๖๒ ราย ที่ปรากฏตามหลักฐานใบสำคัญ ปรากฏว่า ลูกจ้างชั่วคราวทั้ง ๖๒ รายดังกล่าว ไม่ได้รับจ้างทำงานกับผู้อุทธรณ์ และในช่องลงลายมือชื่อผู้รับเงินตามหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน (แบบ บก.กจ.๓) ที่เจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนำมาให้ดูไม่ใช่มือของตน และตนไม่เคยได้รับเงินตามเอกสารดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน ๗๘,๑๔๒ บาท ประกอบกับได้สอบปากคำของผู้อุทธรณ์ และปากคำของผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมกันได้ตรวจสอบเอกสารแล้ว คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้มีมติสรุปว่า การกระทำของผู้อุทธรณ์ถือเป็นการกระทำในฐานะเจ้าพนักงานทำการปลอมเอกสารใบสมัครลูกจ้างชั่วคราว เป็นเจ้าพนักงานรับรองเอกสารอันเท็จ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต โดยมีนางสาว [REDACTED] และ [REDACTED] เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของผู้อุทธรณ์ กรมป่าไม้จึงมีคำสั่ง ที่ ๒๑๘๘/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีทุจริตการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และได้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทำหนังสือชี้แจงเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘ /๒๕๕๓

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งแจ้งข้อกล่าวหา โดยสรุปความได้ว่า เงินจำนวน ๗๘,๑๕๒ บาท ส่วนหนึ่งผู้อุทธรณ์นำไปใช้จ่ายเป็นค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ที่มาช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่จริง และบางส่วนได้นำไปใช้ในการถวายเป็นค่าจ้างเหมาค่าแรง และยานพาหนะให้กับบุคคลที่ผู้อุทธรณ์มอบหมายให้ออกไปปฏิบัติงานแทนเป็นครั้งคราว ค่าตอบแทนผู้ประสานงานในพื้นที่ และจัดซื้อครุภัณฑ์ที่จำเป็นจะต้องใช้ในงานศึกษาวิจัย และค่าแรงจ้างเหมาในการปรับปรุงต่อเติมอาคารห้องปฏิบัติการงานวิจัย ค่าจ้างเหมาติดตั้งประตูกระจกประตูลอนเดียว ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานของพนักงานและผู้ร่วมงานวิจัยให้สามารถที่จะดำเนินงานศึกษาวิจัยในแต่ละโครงการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน และบังเกิดผลสำเร็จของงานได้ตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่ตั้งไว้

ผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้พิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานของผู้อุทธรณ์ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๒๖ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการจ้างลูกจ้างชั่วคราวจากเงินงบประมาณ โดยจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันให้แก่บุคคลอื่นซึ่งไม่ตรงตามรายชื่อในหลักฐานการเบิกจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน รวมทั้งได้นำเงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันที่ได้รับบางส่วนไปจัดซื้อวัสดุและต่อเติมอาคารห้องปฏิบัติการวิจัยทางกีฏวิทยาป่าไม้ กรณีจึงเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของทางราชการ แต่เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า กรณีนี้กรมป่าไม้ไม่ได้รับความเสียหาย เพราะผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น เงินค่าจ้างชั่วคราวรายวันที่ได้จ่ายไปจึงเป็นการจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ปฏิบัติงานให้กับทางราชการจริง ทางราชการโดยกรมป่าไม้ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐจึงไม่ได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิแต่อย่างใด กรณีจึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบ

ต่อมาในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กรมป่าไม้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๑๐.๓/๑๓๖๓๖ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดแก่ผู้อุทธรณ์ โดยกรมป่าไม้ได้พิจารณาเห็นว่า การที่ผู้อุทธรณ์ได้นำเอารายชื่อลูกจ้างชั่วคราวรายวันซึ่งไม่ได้ปฏิบัติงานมาขออนุมัติจ้าง แล้วเบิกเงินค่าจ้างไปโดยมีการรับรองว่าได้ปฏิบัติงานจริง เป็นการใช้ออกสารอันเป็นเท็จมาเบิกเงินทางราชการ และนำเงินดังกล่าวไปจ่ายให้กับผู้มาช่วยปฏิบัติงานที่ไม่ได้มีชื่อในเอกสารการจ้างบางส่วน และบางส่วนได้นำไปซื้อตู้เหล็ก และจ้างเหมาต่อเติมอาคารห้องปฏิบัติการวิจัยทางกีฏวิทยาป่าไม้ ถือได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการจงใจใช้ออกสารอันเป็นเท็จมาเบิกเงินจากทางราชการ โดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ แม้จะได้นำเงินดังกล่าวมาซื้อวัสดุครุภัณฑ์และได้ต่อเติม

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘ /๒๕๕๓

อาคารเพื่อใช้ในการวิจัยให้บรรลุตามที่ได้รับมอบหมายก็ตาม แต่การที่จัดหาวัสดุครุภัณฑ์มาใช้ก็มีวิธีการซึ่งทางราชการมีระเบียบและกฎหมายเป็นช่องทางที่จะดำเนินการได้อยู่แล้ว การกระทำดังกล่าวทำให้กรมป่าไม้ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๗๘,๑๔๒ บาท กรมป่าไม้จึงให้ผู้อุทธรณ์ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวแก่กรมป่าไม้

ในชั้นพิจารณาผู้อุทธรณ์ชี้แจงด้วยวาจาสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ในครั้งที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ กรมป่าไม้ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ ๘ ว ได้ขออนุมัติและได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการพร้อมลูกจ้างชั่วคราวรายวัน เพื่อช่วยปฏิบัติงานที่จังหวัดต่างๆ ในโครงการวิจัย ๓ โครงการ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าได้นำเงินที่ได้รับอนุมัติไปใช้ผิดประเภท เนื่องจากได้รับเงินจากงบประมาณไม่สอดคล้องกับลักษณะของการทำงานจริง เช่น ไม่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในหมวดครุภัณฑ์ที่จำเป็น เช่น ตู้เหล็กที่ต้องใช้ในการเก็บตัวอย่างปลวก ไม่มีห้องปฏิบัติงานที่ใช้ในการทดสอบทางชีววิทยาที่เหมาะสม จึงต้องปรับปรุงต่อเติมสถานที่ปฏิบัติงานขึ้นในกรมป่าไม้ และจำเป็นต้องนำเงินในหมวดค่าจ้างชั่วคราวมาถว้จ่าย เพื่อไม่ให้กระทบหรือเกิดความเสียหายต่อแผนงานและผลงานวิจัย นอกจากนี้ กรณีที่ผู้อุทธรณ์จ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันให้แก่บุคคลอื่นซึ่งไม่ตรงตามรายชื่อในหลักฐานการเบิกจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันนั้น เนื่องจากโดยลักษณะของการทำงานชั่วคราวในระยะเวลาสั้นๆ บ่อยครั้งไม่สามารถหาคนงานได้ จึงต้องใช้คนงานในพื้นที่ปฏิบัติงานเพื่อให้งานลุล่วงตามเป้าหมาย และในขณะนี้ผู้อุทธรณ์ได้ชำระเงินจำนวน ๗๘,๑๔๒ บาท ให้กรมป่าไม้แล้ว สำหรับในคดีอาญา ฐานปลอมแปลงเอกสาร และรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ อยู่ในชั้นพิจารณาของพนักงานอัยการ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารตามคำขอเพื่อนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในการต่อสู้คดีต่อไป

ผู้แทนกรมป่าไม้ชี้แจงด้วยวาจา สรุปความได้ว่า เมื่อกรมป่าไม้ได้รับรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าผู้อุทธรณ์ได้ทุจริตการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน กรมป่าไม้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยในชั้นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ พิจารณาเห็นว่า กรมป่าไม้ไม่ได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สิน หรือสิทธิแต่อย่างใด เพราะผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย กรณีนี้จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบ และได้มีการเสนอรายงานผลการสอบสวนต่ออธิบดีกรมป่าไม้ ต่อมาอธิบดีกรมป่าไม้ได้พิจารณารายงานดังกล่าวโดยไม่เห็นพ้องกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๖ ได้กำหนดว่า ความเห็นของคณะกรรมการไม่ผูกมัดผู้แต่งตั้งที่จะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น กรมป่าไม้จึงมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ชดใช้เงินจำนวน ๗๘,๑๔๒ บาท ซึ่ง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘ /๒๕๕๓

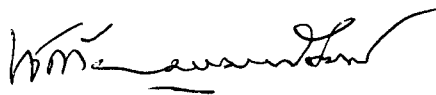
ผู้อุทธรณ์ได้ชี้ชัดใช้แล้ว สำหรับกรณีที่กรมป่าไม้ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ในขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นอัยการ และข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์มีค่าขอนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการฟ้องคดีอาญาดังกล่าว กรมป่าไม้จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า กรมป่าไม้ได้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว และผู้อุทธรณ์ได้ชี้ชัดค่าเสียหายในความผิดดังกล่าวตามคำสั่งของกรมป่าไม้แล้ว ดังนั้น การเปิดเผยผลการสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พร้อมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนพยานหลักฐานทั้งหมดนั้น เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์เพื่อความเป็นธรรมของผู้อุทธรณ์ ตามมาตรา ๑๕ วรรคแรกแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมิใช่ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แต่อย่างไรก็ดี ผู้อุทธรณ์จึงมีเหตุอันสมควรที่จะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารตามคำขอเพื่อนำไปใช้ปกป้องสิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้กรมป่าไม้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

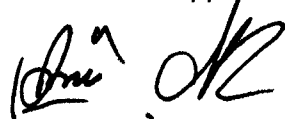
หัวหน้าคณะที่ ๑

(ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ)



กรรมการ

(นายขจิตภัย บุรุษพัฒน์)



กรรมการ

(นางแนนน้อย วิสวโยธิน)

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘ /๒๕๕๓

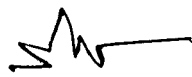


(นายสมชาย หอมลออ)

กรรมการ

(นายพีรพล ไตรทศวิทย์)

กรรมการ

ร้อยโท 

(วิรัช พันธุมะผล)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ ป่วย และนายพีรพล ไตรทศวิทย์ ลาอุปสมบท จึงมิได้ลงนามในคำวินิจฉัย